

เทศน์เช้า วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ ตั้งใจฟังธรรม นอกพรรษาถัดตามมา คือโยมใส่สิ่งใดมาเล็กน้อยก็ได้ นั้นถัดตามมา

เพราะว่าธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาอนุพุทฺธิกา ให้ไปสอนประชาชนที่เขายังไม่เข้าใจสิ่งใดๆ เลย ให้เขาเสียสละ ให้เขาบริจาคทานของเขา การเสียสละ การบริจาคทาน การชวนชวน การหาอยู่หากินของเรา เราเพื่อแม่คนอื่น ถ้ายังไม่ถึงศาสนา เราเพื่อแม่คนอื่น ถ้าคนอื่นเขาไม่มีจะกิน เขาทุกข์เขายาก เราเพื่อแม่ เอาสินน้ำใจต่อกัน

แต่ถ้าเราเป็นชาวพุทธใช้ไหม เรามีพระพุทธศาสนาในหัวใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอนุพุทฺธิกา เริ่มต้นของเราคือการเสียสละ การเสียสละเพื่อความสังคม เพื่อความเสมอภาค เพื่อความไม่เอาัดเอาเปรียบกัน นี่ระดับของท่าน อนุพุทฺธิกาให้เขาเสียสละทานก่อน ถ้าเสียสละทานแล้วเขาจะได้ผลตอบแทนอย่างไร ผลที่ได้รับมาคือบุญกุศล

บุญกุศลทำให้จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ได้เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหมไปแล้วท่านถึงจะสอนว่าให้ถือเนกขัมมะ เพราะว่าทำบุญกุศลแล้วไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม ผลของวัฏฏะ เราก็เวียนว่ายตายเกิดอยู่ในวัฏฏะอยู่อย่างเดิม

แต่ถ้าเรามาประพฤติปฏิบัติ เราประพฤติปฏิบัติ ผลของวัฏฏะๆ เราจะหักวัฏฏะออกไป ถ้าหักวัฏฏะออกไปมันต้องหักที่ในหัวใจของเรา ไม่ใช่ไปหักที่สมอง ไม่ใช่ไปหักที่ตำรา ไม่ใช่ไปหักที่ประเพณีวัฒนธรรม ไม่ใช่ไปหักที่การแข่งขันว่าใครจะทำได้มากได้น้อยกว่ากัน

ทำได้มาก ทำมากแต่ไม่ได้ผลก็ได้ ทำน้อยได้ผลมากกว่าก็ได้ ทำน้อยไม่ได้ผลก็ได้ เห็นไหม มันต้องมัชฌิมาปฏิปทา สมควรแก่เหตุ มันต้องมีเหตุมีผลของมัน ต้องมีจุดเริ่มต้นของมัน ต้องมีจุดเริ่มต้นของจิต รู้ว่าจิตนี้เกิดมาจากไหน จิตนี้เป็นอะไร

ตอนนี้ปัจจุบันนี้เรามาเกิด เรามาเกิดในโลกนี้ เรามาเกิด เกิดแล้ว ใช่ว่า “เกิด” เราก็ได้สถานะของความเป็นมนุษย์ นี่ไง ความเป็นมนุษย์ โลกสมมุติ โลกของเรานี้ไง แต่จิตของเราไม่มีใครเคยรู้เคยเห็นไง พระพุทธศาสนา ทาน ศีล ภาวนา ถึงสอนให้เราภาวนากันๆ เห็นไหม

นี่พอเข้าพรรษา พอเข้าพรรษา ครูบาอาจารย์ท่านให้ถือธุดงค์ เพราะเข้าพรรษาในประเพณีวัฒนธรรมของชาวพุทธ เวลาเข้าพรรษาพระจะอยู่จำที่ แล้วจะเร่งภาวนา ก็ให้ถือธุดงค์เพื่อความเรียบง่าย เพื่อความเป็นอิสระ เพื่อความไม่คลุกคลีไง

ที่นี้ความไม่คลุกคลี ถ้าที่ไหนมันไม่น่าไว้วางใจ เขาก็ไม่ไปทำบุญกุศลใช่ไหม ถ้าที่ไหนน่าไว้วางใจ เขาก็อยากจะไปทำบุญที่นั่น เพราะเป็นที่น่าไว้วางใจของเขา

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนะ เวลาเขาไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าควรทำบุญที่ไหน

เธอควรทำบุญที่เธอพอใจ ที่น่าไว้วางใจของเธอ เธอพอใจ เธอศรัทธาใคร เธอควรไปทำที่นั่น

แต่ถ้าเอาผลละ

ผลมันคือเนื่อนาบุญไง บุญก็เนื่อนา ถ้าเนื่อนาที่มันเป็นดินที่ดี เวลาน้ำดี อากาศดีต่างๆ มันก็จะงอกงาม ทานของเราก็จะงอกงาม ถ้าไปหว่านพืชบนพลาญหิน บนหิน บนที่มันปลูกพืชไม่ขึ้น มันก็ไม่ได้ผล

นี่พูดถึงว่า เวลาหน้าแล้งหน้าฝน เวลาหน้าแล้ง แล้งซ้ำซาก แล้งจนเราต้องช่วยเหลือเจือจานกัน เวลาน้ำหลาก หลากจนท่วมบ้านท่วมเรือน จนบ้านเรือนล้มระเนระนาดไป

นี่ก็เหมือนกัน ระดับของทานๆ เวลาทำบุญกุศล โยมใส่บาตรมาๆ วันนี้เวลาเข้าพรรษา ฝนตกมันชุก พระเราเก็บต่างๆ ที่เราคัดเราเลือก เราคัดเราเลือกไว้ไปที่มันแห้งแล้ง ที่มันแห้งแล้ง หมายถึงว่า สิ่งที่เป็นของแห้งเราจะเก็บไว้ไปแจกเด็กๆ แจกเด็กๆ ตามโรงเรียนประชาบาล เราทำมา ๒๐-๓๐ ปีแล้ว ถ้าเราทำมา ทำมาโดยปิดทองกันพระ ทำงานโดยไม่ให้ใครรู้ ทำงานโดยให้เด็กมันยิ้มแย้มแจ่มใส

เพราะเราแจกเด็กที่นี้มันได้ยาคุลที่ไปมันจะไปแข่งขันว่าเอ็งเป็นยาคุลท์ เอ็งไม่ใช่ยาคุลท์ มันยังไปอวดกันได้ นี่ไง เราแจกไป แจกไปเพื่อประโยชน์กับเด็กที่มันได้แล้วมันชื่นใจของมันนะ มันชื่นใจของมัน ใครจะให้มากก็ไม่รู้ เพราะคนให้มามันอยู่ไกลหลายสิบกิโล เราแจกไปตาม โรงเรียนประชาบาลให้ครูเขาไปแจกต่อ

ฉะนั้นบอกว่า “เฮ้ย! ทำไมมันวุ่นวายอย่างนั้นวะ ทำไมต้องมาเก็บ อู๋! พระนี่ตระหนี่ บอกให้เขาเสียสละทาน โอ้ย! มันสะสมเต็มทีเลย แล้วมันไปสอนคนอื่นได้อย่างไรวะ”

ถึงอยากจะพูดสักนิดหนึ่ง ปิดทองกันพระ ปิดทองกันพระไง ที่ไหนมันแล้ง เราก็ช่วยเหลือเจือจานที่มันแห้งมันแล้งให้เขาอยู่กันได้ ที่ไหนน้ำหลาก ที่ไหนฝนมันตกชุกก็ต้องระบายมันออกไป เพื่อย้ำให้มันข้างจนที่นั่นมันเสียหายไป

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเรามีสติมีปัญญา คนเรานะ คนเรามันจะดีมันอยู่ที่การกระทำ คนไม่ใช่ดีที่การเกิด การมียศถาบรรดาศักดิ์ การเป็นผู้ที่ยิ่งใหญ่ ความดี บุญมันอยู่ที่คนที่ทำดีทำชั่ว ต่างหาก

คนที่ยิ่งใหญ่ คุณสิ พระเจ้าพิมพิสาร คุณจักรพรรดิ พระเจ้าปเสนทิโกศล เขาเป็นกษัตริย์ เขาทำคุณงามความดียิ่งใหญ่ของเขา ถ้าเป็นผู้ยิ่งใหญ่แล้วทำความดีมันก็ได้ความดีไง ถ้าเป็นผู้ยิ่งใหญ่ทำความเลวก็เป็นความเลวไง เป็นทุกตะเข้ญใจทำดีมันก็ได้ความดีเหมือนกันไง แต่ความดีของผู้ที่ทุกตะเข้ญใจเรามองกันไม่เห็นไง เพราะทุกตะเข้ญใจเขาทำคุณงามความดีน้ำใจของเขา ปลุกป่าชายเลน เก็บขยะ

คนที่หัวใจเขาเป็นธรรมๆ นะ หัวใจเขาดีงาม ไปที่ไหนเวลาไปทิ้งขยะแล้วเก็บกลับมาบ้านด้วย อย่าไปทิ้งให้เป็นภาระคนอื่น นี่ก็คือน้ำใจ

แต่คนมันมักง่าย มันทิ้งสุ่ยสุ่ย มันทำของมันด้วยว่ามันยิ่งใหญ่ นี่คนเลว มักง่าย เห็นแก่ตัว แต่ถ้าคนมันดีงามนะ เราไปไหนเราเก็บของเรา เราทำของเรา เราช่วยกันรักษา นี่น้ำใจของเขาๆ นั่นเขาเป็นคนดี

คนดีเขาไปไหน เขามีขยะ เขาเก็บกลับมาด้วย เราเก็บกลับมาเป็นอะไร ก็เราเป็นคนใช้เอง ทำไมเราต้องให้คนอื่นเดือดร้อนกับเราด้วยล่ะ

แต่เวลา “อ้าว! ฉันทิ่งใหญ่”

ยิ่งใหญ่อย่างนี้หรือ

นี่ไง ถ้าความดี บุญกุศลมันอยู่ที่นี้ อยู่ที่คนทำคุณงามความดีไง นี่พูดถึงความดีแบบโลกๆ นะ แล้วความเสมอภาคมันเป็นไปได้ยาก มันเป็นไปได้ยาก เพราะธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันเป็นสัจจะไง กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน

คนเราทำเวรทำกรรมมาไม่เท่ากัน ที่สูงที่ต่ำมันรับน้ำฝนแตกต่างกัน ที่ตำน้ำมันก็ไหลไปที่ต่ำนั้น ที่ดอน ที่แห้งแล้ง ฝนตกแล้วน้ำมันต้องไหลไปที่ต่ำเป็นเรื่องแน่นอน

จิตใจของคนที่ดีงาม จิตใจของคนที่ดีงามสูงส่ง อ่อนน้อมถ่อมตนเหมือนที่ต่ำ น้ำก็ไหลไปที่นั่น สรรพสิ่งก็ไหลไปที่นั่น เพราะเขาทำคุณงามความดีของเขา แล้วไม่ใช่ทำคุณงามความดีเพื่อจะดันตัวเองขึ้นไปที่ดีคนไหน

เป็นที่ดอนเวลาฝนตกน้ำมันไหลไปหมดนะ เป็นที่ตำน้ำมันไหลไปถึงที่ตรงนั้นไง เห็นไหม เวลาที่ตำน้ำมันท่วม น้ำท่วมเราก็ระบายน้ำออก เราทำของเรา แต่ถ้ามันเป็นความจริง มันเป็นอย่างนั้นนะ

ฉะนั้นบอกว่า ความเสมอภาคทางโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ”

กักน้ำไว้ที่ไหนมันระเหยไปหมด มันแห้งแล้งไปโดยธรรมชาติของมัน แต่มันด้วยอำนาจวาสนาบารมีของคนต่างหาก ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาลมันมาเป็นครั้งเป็นคราว มันมาสะสมให้เราพอดีใช้สอยของเรา นี่ไง มันเป็นความเป็นบุญกุศล เห็นไหม

โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ มันต้องระเหยไป มันต้องใช้จ่ายไป มันต้องขาดแคลนไปเป็นเรื่องธรรมดา แต่ถ้าหัวใจของเรา ถ้าเรามีสัจจะมีความจริงขึ้นมา หัวใจเราเป็นธรรมๆ ขึ้นมา เราบริหารจัดการด้วยความเป็นธรรม ด้วยความเป็นธรรมนะ สังคมร่มเย็นเป็นสุขนะ

ด้วยการกตัญญูหมั่นจะร่มเย็นเป็นสุขไปไม่ได้ กตัญญูหมั่นเท่าไร แรงต้านมันต้องมีมากขึ้นเท่านั้น

นี่เหมือนกัน นี่พูดถึงแค่สังคมนะ แล้วสังคมนี้นหาได้ที่ไหน

สังคมนี้นหาได้ในหัวใจของเรา แล้วหัวใจของเราต้องฝึกหัด

มนุษย์เกิดมาปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ทั้งสิ้น แต่ความทุกข์ความยากที่กิเลส
มันป้อนให้ มันมองแต่สังคม มองแต่ภายนอก

ถ้าเป็นธรรมๆ เป็นธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าของชายสิทธัตถะไปทำ
ทุกรกิริยา ๔๙ วัน เพราะอะไร เพราะจะตัดแปลงตน แล้วตัดแปลงตน ดัดแปลงตนโดยไม่ถูกที่
ไปดัดแปลงที่ร่างกาย

เพราะว่าเรามีร่างกาย โลกปัจจุบันนี้ทำศัลยกรรมๆ เมื่อก่อนนะ บาปบุญคุณโทษ บาป
บุญคุณโทษนะ คีล ๕ เวลาเกิดมา รูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ สิ่งที่เป็นรูปสมบัติมันเป็นสมบัติ
อันหนึ่งนะ แต่ในปัจจุบันนี้ทำศัลยกรรมได้หมดนะ

นี่ก็เหมือนกัน จะให้มันเหมือนกันๆ ไง ให้เหมือนกันๆ เหมือนกันก็เนาไง เน่า เน่าพะเลย
เวลามันไม่แก้ไปตามชราคร่ำคร่าตามธรรมชาติไง มันมีแต่สิ่งแปลกปลอมมทั้งนั้นนะ

นี่จะให้เท่ากันๆ มันไม่เท่าหรอก มันทำให้กรรมซับซ้อน

ทางการแพทย์เขาบอกว่าโรงพยาบาลรักษาแต่ความเจ็บไข้ได้ป่วย ไม่ได้รักษาว่า
ศัลยกรรมเพื่อความสวยงาม ทางแพทย์เขาไว้ให้คนเจ็บไข้ได้ป่วยเขาไปโรงพยาบาล

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเป็นรูปสมบัติ ถ้าเป็นบุญกุศล เราบอกว่าบุญกุศลคนมันไม่เท่ากัน พอ
ไม่เท่ากันนะ ผู้ที่มีอำนาจวาสนาเขาจะเกิดมาในสถานะยากเข็ญใจ เศรษฐีบุญญาพินาศไหน
ถ้าใจเขาเป็นธรรมๆ นะ ครอบครัวนั้น ชุมชนนั้นมีความสุขมาก ผู้นำที่ดี ผู้นำหัวหน้าที่เป็น
ธรรมๆ นะ ประชาชนจะมีความสุขมาก เพราะมันได้สิ่งนั้นมาไง

นี่ก็เหมือนกัน แล้วบอกเราก็ศึกษาธรรมะมาก็ซึ่งเลย เป็นวิทยาศาสตร์เลย ต้องเสมอ
ภาค ต้องเท่ากัน...ไม่มีหรอก

ลึกลง ในเซน เข้า ๓ เย็น ๔ เขาให้ผลท้อมาเข้า ๓ ผล เย็น ๔ ผล มันประหลาด มัน
ประหลาดใหญ่เลย มันประหลาดบอกว่าไม่เสมอภาคๆ

เออ! อย่างนั้นเอาใหม่ เอาเข้า ๔ ผล เย็น ๓ ผลก็แล้วกัน

เออ! ดี พอดีเลย

นี่ไง เวลามันไม่รู้เรื่อง แต่อยู่ที่ผู้บริหารจัดการ ถ้ามันเป็นธรรม ผู้ที่ได้รับการปกครองมันเป็นธรรมๆ ขึ้นมา ไอ้คนที่มันประท้วงมันอยากได้ เข้า ๓ เย็น ๔ มันก็บอกว่าไม่พอใจ บอกอย่างนั้นเข้า ๔ เย็น ๓ เออ! ดี พอดีเลย มันโง่ขนาดนั้นนะ แล้วมันจะเสมอภาคกันได้ไหม

มันเสมอภาคไม่ได้หรอก เสมอภาคไม่ได้แต่เราก็พยายามรักษา แล้วคนโง่คนฉลาดมันไม่ใช่โง่ดักดานมาอย่างนั้นหรอก มันอยู่ที่เวรที่กรรม

ในพระไตรปิฎกนะ มีพระอยู่องค์หนึ่งเวลาจะสวดปาฏิโมกข์ที่ไรนะ มันจะมีบาปมีกรรมมาตลอดๆ จนเขาเศร้าใจมากๆ เวลาไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก มีอยู่ชาติหนึ่งเขาเป็นนักปราชญ์ เก่งมาก ที่นี้มีพระ เพราะศาสนามันยืนยาวมา พระถ้าบวชมาแล้วถ้า ๕ พรรษาพ้นนิสัย ส่วนใหญ่จะสวดปาฏิโมกข์ได้ สวดปาฏิโมกข์คือวินัยของสงฆ์ ศีล ๒๒๗

ทีนี้ถ้าคนที่มันปราดเปรื่องมันก็ท่องได้คล่องแคล่ว ท่องได้ ไอ้คนที่ท่องไม่ได้มันก็เพ่งหัดใหม่ คนหัดใหม่มันจะท่องดีได้อย่างไร ไอ้พระองค์ที่ว่าฉลาดปราดเปรื่องเห็นแล้วมันไปหัวเราะมันเป็นเรื่องขำๆ มันไปหัวเราะเยาะเขา จนพระองค์นั้นอาย จนพระองค์นั้นไม่กล้าท่องปาฏิโมกข์ ไม่สวดปาฏิโมกข์ คือเขาเสียคุณงามความดีเขาไปเลย บาปกรรมอันนั้นเวลาเกิดมาอีกชาติหนึ่งเขาก็ท่องปาฏิโมกข์ไม่ได้เหมือนกัน

เวลาท่องปาฏิโมกข์นะ เวลาโยม ภาษาของโยมไม่ได้ศึกษาเรื่องเวรเรื่องกรรมโดยชัดเจน เราอยู่ในหมู่สงฆ์เราเคยเห็น พระเพื่อนเรามีองค์หนึ่งเวลาสวดปาฏิโมกข์ปากจะเป็นนกระจอก เวลาว่างแล้วหาย จนเขานั่งอยู่กับพวกเรา เขาน้ำตาไหลนะ เขาบอกเขาเป็นพระ เขามีความมุ่งมั่น เขามีการร่ายอยากจะทำคุณงามความดี แต่จะทำคุณงามความดีทำไมบาปกรรมมาตัดรอน เขานั่งร้องไห้เลยนะ ในปัจจุบันนี้ แต่เราพูดถึงในพระไตรปิฎกมันมีอย่างนี้มาตลอดไง

ฉะนั้นบอกว่าจะให้คนเสมอกันมันเป็นไปได้ มันเป็นไปได้เพราะคนมีเวรมีกรรมมาแตกต่างกัน ดูในชาติปัจจุบันนี้ดี ดูสิ มาตุฆาต ปีตุฆาตนะ มันฆ่าพ่อฆ่าแม่มันได้อย่างไร ฆ่าพ่อฆ่าแม่นี้เป็นอนันตริยกรรมนะ แล้วฆ่าพ่อฆ่าแม่ ดูในชาวมียการฆ่าพ่อฆ่าแม่ แล้วบอกพอเกิดมาแล้วจะเสมอภาคเหมือนกันนะ เขาฆ่าพ่อฆ่าแม่เขามา ใ้เราไม่ได้ทำขนาดนั้น แล้วจะให้เสมอกันได้อย่างไร

ใ้นี้บอก อดีตชาติ กรรมเป็นอจินไตย อจินไตย ๔

พุทธวิสัยคือปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พวกเราคาดหมายไม่ได้ คาดหมายไม่ถึงหรอก

เรื่องโลก โลกที่เป็นอจินไตยมันมีของมันอยู่อย่างนี้ เป็นอจินไตยมันจะต่อเนื่องของมันไป เว้นแต่มันแปรสภาพของมันไป

แล้วก็เรื่องฉาน เรื่องฉานคือเรื่องสมาธิใ้เรื่องสมาธิเถียงกันหัวปักหัวปำนั้นนะ มัน เป็นอจินไตยอันหนึ่ง มันกว้างขวางจนจะเอามาเป็นขอบเขตไม่ได้

แล้วก็เรื่องกรรม

อจินไตย ๔ คือแบบว่ามันหาขอบเขตหรือว่าจะเอามาวินิจฉัยกันได้ยากมาก แล้ว อจินไตย เรื่องของเวรกรรมๆ มันซับซ้อนมาก

แล้วเวลาพวกเราผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ นะ กรรมแต่อดีต กรรมปัจจุบัน กรรมอนาคต อนาคตยังมาไม่ถึง แต่อนาคตส่วนใหญ่แล้วมันมาจากปัจจุบันนี้ ปัจจุบันนี้ทำอะไรแล้วมันก็ส่งผลให้แก่อนาคต แล้วกรรมที่อดีตมาที่ไม่มีต้นไม่มีปลายมันก็ส่งผลเหมือนกัน ความส่งผลอันนั้น ถ้าพวกเรามาแก้กันที่ปัจจุบันธรรมนี้

ถ้าแก้ที่ปัจจุบันธรรมนี้ ถ้าสิ่งใดถ้ามันไม่เสมอภาค มันขาดตกบกพร่อง แต่สิ่งคมที่เสมอภาคเราหาได้ในหัวใจของเรา เราให้อภัย เราเข้าใจของเราได้ ถ้าเขาบาปหนา กรรมเขาหนา เขาก็มีขอบเขตที่จะตะบ๊ิดะบันจะเอาเหตุผลอย่างนั้น นั่นนะมันแก้ไขไม่ได้ มันสุดวิสัย

แต่ถ้าเขามีวาสนา ถ้าสังคมเขาไม่เห็นด้วย สังคมเขาเห็นฝ่ายตรงข้าม ถ้าเขาได้สติแล้วยังคิดได้ เขาเห็นอย่างนี้ เขาแก้ไขได้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนที่นี้ไง สอนที่ให้แก้ไขที่ปัจจุบันนี้ไง ปัจจุบันที่เราเห็นผิดเห็นถูก เราปรับสภาพให้มันดีขึ้นไง เพราะความดีที่ยิ่งกว่านี้ยังมีอยู่

แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติเข้าไป หลวงปู่ดุลย์พูดเอง เวลาปฏิบัติไปแล้ว ทำสมาธิ ทำความสงบ เวลาไปเห็นนิมิต เห็นต่างๆ เขาว่าเห็นจริงไหม เห็นจริง แต่ความเห็นนั้นไม่จริง

เห็นจริงไหม จริง อุปาทานก็ได้ จินตนาการก็ได้ คาดหมายก็ได้ สร้างภาพเองก็ได้ แล้วถ้ามันเป็นจริง ถ้ามันเป็นจริงโดยสมดุขของมัน มันเป็นจริงก็ได้

แต่มันเป็นอุปาทาน เป็นจินตนาการ จะเป็นจริง เราก็ภาวนาของเราต่อเนื่อง แล้วเราพิจารณาของเราไปว่าอันไหนไม่จริงคัดออก อ้อ! อันนี้ไม่จริงนะ เพราะเราพิจารณาแล้ว มันเห็นแล้ว พอมาใคร่ครวญแล้วมันไม่ใช่ วันหลังถ้าอย่างนี้ เรารู้เลยอันนี้ไม่จริง

ถ้าอันไหนมันจริง ถ้าจริงเวลาพิจารณาไปแล้ว ใ้โฮ! มันสว่างไสว มันเบาเบาในหัวใจ มันเข้าใจในเหตุในผล ในเหตุที่ว่าสิ่งนี้มันเกิดขึ้นมาได้ยังไง พอเกิดขึ้นมาแล้วเรามีสติปัญญาที่ใคร่ครวญจับพิจารณาแล้ว มันมีปัญญาที่มันรู้เห็นอย่างไร ถ้ามันรู้เห็นอย่างไรแล้วมันก็ปล่อยวางตามความเป็นจริงไว้อย่างนั้น เราก็เป็นเรา สิ่งที่เราเห็นแล้วก็เห็นที่เห็นนั้น นั่นนะมันพิจารณา ถ้ามันจริงนะ มันจริงมันจะเป็นอย่างนี้ มันมีศีล มีสมาธิ แล้วมันเกิดปัญญา แล้วมันเกิดสติ แล้วมันเกิดรสของธรรม รสของสัจจะความจริง

รสของความเห็นผิด เราเคยเห็นผิดแล้วเถลไถลให้ความเห็นผิดชักงูไป เราก็เคยไปแล้ว ตื่นเต้นขนพองสยองเกล้า มีความพอใจ แต่มันหลงผิดไป ยังดีที่ยังมีสติสัมปชัญญะย้อนกลับมาได้ พอย้อนกลับมาได้ พิจารณาไปแล้วเวลามันรู้จริงเห็นจริงขึ้นมา มันสว่างไสว มันเข้าใจของมัน ความสว่างไสวคือความเข้าใจ เกิดญาณ เกิดสมาธิ เกิดปัญญา ปัญญาที่มันเกิดขึ้น เราพิจารณาของเราซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ นี่การฝึกหัดซ้ำแล้วซ้ำเล่า เห็นใหม่ แม้แต่การฝึกหัด

สังคมที่เสมอภาคหาได้ที่ไหน

หาได้ในหัวใจของเราเนื้ใจ หัวใจเราเนื้แหละ หัวใจที่มีคุณธรรม หัวใจมีศีล มีสมาธิ มีปัญญาขึ้นมา มันมีความเสมอภาค เสมอภาคด้วยสติปัญญาของเรา

แล้วพอมองออกมาทางโลก เวลาหลวงตาผ่านพูดประจำ เหมือนถึงขยะ ในถึงขยะดูสิ ในถึงขยะมีอะไรบ้าง มีสิ่งปฏิภูลร่อยแปด

ในความแข่งขันทางโลกมีแต่สิ่งปฏิภูลโสโครกร่อยแปด แต่ผู้ที่เกิดมา เราอยู่กับโลก เราเกิดมาแล้ว เกิดผลของวิภวภูะ เราอยู่กับโลก เราก็พยายามทำตัวของเราให้สะอาด ทำตัวของเราให้ดีกว่านั้น ไม่ให้เราเป็นขยะ

ผลของวิภวภูะๆ เวลาสิ่งไหนที่เป็นสวะมันลอยไปตามน้ำ แล้วไปติดที่ไหนมันก็ติดอยู่ที่นั่นนะ ถ้าใครที่มีปัญญา พยายามใช้ปัญญาทำตัวเราหลุดออกมาที่ติดนั้นให้น้ำพัดลงสู่ทะเล ลงสู่มหาสมุทร ลงสู่สังขารธรรม ด้วยสติด้วยปัญญาของเรา ถ้าความดีๆ เราทำของเราอย่างนี้ ทำความดีเพื่อเรา

สังคมก็เป็นสังคม สังคมภายนอกนะ แต่เราก็เกิดมากับสังคมนี้นะ เวลาสังคมภายนอก สังคมภายนอกมันก็เป็นของเราเนอะ เกิดมาก็มีพ่อแม่ปู่ย่าตายาย นั่นภายนอกที่ไหน เกิดมาก็มีพ่อแม่ปู่ย่าตายายทั้งนั้นนะ แล้วเราก็จะเป็นปู่ย่าตายายไปกับเขา เพราะเราต้องชราคร่ำคร่าไป แล้วเราก็ต้องสิ้นชีวิตนี้ไป

ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุดแน่นอน แล้วก็ไปเกิดใหม่ ไปเกิดมาใหม่ก็มาเป็นเด็กน้อย ไปอยู่ในท้อง ถ้าเกิดเป็นมนุษย์นะ แล้วถ้าเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม โอปปาติกะ ถ้าเกิดในนรกอเวจีละ

เกิดแน่นอนเพราะไร เพราะเรามีความรู้สึก

หลวงตาพูด ถ้ามันไม่มี คนที่มาเกิดมันมาจากไหน ไรที่นั่นๆ กันอยู่เนี่ยมาจากไหน มันต้องมีสิ แล้วมีอะไร

ความรู้สึกใครทำลายมันไม่ได้หรอก ทำเผื่อทำเรอมันก็ลืมได้ มันก็รู้ได้ในความเผอเรอ นั้น แล้วจิตนี้ไม่มีวันวรรค จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวิภวภูะ เวลามันไปเกิดแล้ว พอเกิดในภพในชาติใดมันก็เป็นปัจจุบันในภพชาตินั้น

ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเวลาระลึกอดีตชาติได้ต่างๆ ระลึกอดีตชาติ ระลึกได้จริงก็ได้ ปลอมก็ได้ โง่หกก็ได้ สมมุติขึ้นมาเองก็ได้ ได้ทั้งนั้นนะ

แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ มันจะต้องมีเหตุมีผล มันต้องเป็นปัจจุบัน ต้องเข้าใจได้ทั้งหมด แล้วเข้าใจได้ เพราะสิ่งที่มันโง่หกเราก็คือกิเลสในใจของเรา แล้วเราประพฤติปฏิบัติแล้ว ออกมาแล้ว ออกจากภาวณามาไม่เห็นมีอะไรดีขึ้นเลย

แต่ถ้าผู้ที่ปฏิบัตินะ ไฉ่โฮ! เขาสว่างกระจ่างแจ้งทั้งภายนอกและภายใน ภายนอกก็เข้าใจหมด ภายในรู้ถอนหมด

โลกนี้ เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง แล้วถอนไฉ่คนที่คิดว่าโลกว้างด้วย

เพราะโลกมันว่างของมันอยู่แล้ว ไฉ่คนที่คิดว่าโลกมันว่างถอนมันด้วย

เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง แล้วกลับมาถอนอัตตานุทิฎฐิ

ทิฎฐิคือตัวตนที่รู้ ทำลายมันซะ นั่นถึงจะเป็นสัจจะเป็นความจริงใจ นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน

สังคมที่เสมอภาค สังคมที่ดีงามเกิดในใจของเรา แล้วถ้ามันดีงามในใจของเราแล้ว เราเป็นคนดีคนหนึ่งนะ เป็นแบบอย่างของชุมชน เป็นแบบอย่างของโลก เป็นแบบอย่างของประเทศ เป็นปัจเจกตั้ง สันติปฏิญญาให้กับใจดวงนั้น เอวัง